
2011-21-RE

CAUSA 2011-21-RE

Número de registre 277-2011. Recurs d'empara

AUTE DE L' 1 DE DESEMBRE DEL 2011

BOPA núm. 78, del 14 de desembre del 2011

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 26 de maig del 2011, per la representació processal de la Sra. Maria Vidal Sansa mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 28 d'abril del 2011, dictat per la Secció Civil del Tribunal de Batlles i atès que demana al Tribunal Constitucional que dicti una sentència que **"pronunciï la nul·litat sol·licitada per aquesta part de la declaració d'hereu pronunciada del senyor Agustí VIDAL TORRES per la Sentència del 13 d'abril del 1978, dictada fora del Dret i en detriment de drets subjectius, i amb total inobservància de procediments i de les normes processals consuetudinàries"**;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 28 de juny del 2011;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona;

Antecedents

Primer

El 24 de gener del 2011, la Sra. Maria Vidal Sansa (com a hereva universal dels béns tant de la seva mare com del seu pare -escriptura d'heretament universal, pur, perfecte, simple i irrevocable del 29 d'octubre de 1989 i escriptura de capítols matrimonials del 27 d'octubre de 1935-) va interposar contra els Srs. Joan Cerqueda Torres, Carles Cerqueda Torres i Dolors Cerqueda Torres una demanda de resolució de contracte d'arrendament de coses (finques) i en petició de la possessió de les finques arrendades, amb petició de pronunciament de desnonament de la part arrendatària.

Segon

El 31 de març del 2011, la part defenent va formular una excepció processal dilatòria de manca de legitimació activa, ja que una sentència del 13 d'abril de 1978, que s'adjuntava, havia declarat hereu del Sr. Josep Vidal Druedra, pare de la recurrent actual, al Sr. Agustí Vidal Torres, fill d'un primer matrimoni.

Actualment, aquest procediment es troba en període probatori.

Tercer

La representació processal de la Sra. Maria Vidal Sansa va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra el pronunciament, sense que fos objecte de judici, contingut en el Considerant III de la sentència de 1978 esmentada relatiu a la declaració del Sr. Agustí Vidal Torres hereu del Sr. Josep Vidal Druedra.

Quart

El 28 d'abril del 2011, la Secció Civil del Tribunal de Batlles va dictar un aute mitjançant el qual, després d'analitzar l'article 18 bis de la Llei de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, inadmetia a tràmit ad limine l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

La Secció Civil del Tribunal de Batlles va considerar que el procediment establert en l'article esmentat fa referència a la vulneració dels drets continguts en l'article 10 de la Constitució i la Constitució no és pot aplicar a resolucions que li siguin anteriors. A més, el termini previst per aquest article, en casos com el de la recurrent, és d'1 any des de la notificació a les parts si el subjecte afectat no havia estat part, ara bé l'incident de nul·litat d'actuacions es va interposar després de 33 anys.

Cinquè

El 26 de maig del 2011, la representació processal de la Sra. Maria Vidal Sansa va presentar un recurs d'empara en què analitza els dos motius emprats pel Tribunal de Batlles per inadmetre ad limine l'incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència del 13 d'abril de 1978, dictada pel Batlle Episcopal.

En primer lloc, considera que, pel que fa al motiu d'inadmissió a tràmit del seu incident de nul·litat d'actuacions pel fet d'haver estat presentat 33 anys després del pronunciament de la sentència en part impugnada, cal tenir present que la recurrent no era part d'aquell procediment i només va tenir coneixement de l'existència d'aquesta sentència, el 31 de març passat. Per tant, l'article 18 bis de la Llei de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials disposa que el termini per interposar l'incident de nul·litat en aquest supòsit és de 15 dies naturals, cosa que aquesta part va respectar en temps i forma. Així mateix, precisa que la recurrent està afectada per la sentència de 1978 esmentada i que no en demana l'anul·lació, sinó tan sols que es declari que el pronunciament de declaració d'hereu, efectuat obiter dictum, però amb abast clarament declaratiu, en un procediment que no tenia aquest objecte, sigui declarat nul.

Per les raons especials i específiques d'aquest cas, el temps transcorregut no hauria de ser un obstacle per pronunciar-se en relació amb la declaració d'hereu invàlida. En el cas contrari, "atenent a l'enormitat de la situació" convé un pronunciament exprés del Tribunal Constitucional per tal que

la recurrent pugui seguir totes les altres vies de defensa que queden al seu abast.

En segon lloc, pel que fa al motiu d'inadmissió a tràmit de l'incident de nul·litat d'actuacions relatiu al fet que la Constitució no pot aplicar-se a resolucions anteriors a la seva adopció, aquesta part manifesta que tot i que el dret a la jurisdicció no estava expressat en l'ordenament andorrà a aquella època, no significa que no s'apliquessin un conjunt de normes processals, ni els principis generals del dret a nivell processal, com la congruència, la contrarietat, la igualtat d'armes processals, la preclusió, etc.

Per tant, el pronunciament objecte de recurs de la sentència de 1978 no és correcte ni en la forma, ni en el fons i, doncs, ha de ser anul·lat.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que dicti una sentència que **“pronunciï la nul·litat sol·licitada per aquesta part de la declaració d'hereu pronunciada del senyor Agustí VIDAL TORRES per la Sentència del 13 d'abril del 1978, dictada fora del Dret i en detriment de drets subjectius, i amb total inobservància de procediments i de les normes processals consuetudinàries.”**

Sisè

El 28 de juny del 2011, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què considera que allò que demana la recurrent és que el Tribunal Constitucional revisi la interpretació i l'aplicació del dret ordinari efectuades pel Tribunal de Batlles. Segons el seu parer, la resolució del Tribunal de Batlles està suficientment motivada i degudament fonamentada en Dret, sense incórrer en cap arbitrarietat.

Tot i que no s'al·legui de manera clara semblaria que la vulneració del dret a la jurisdicció constituiria el nucli del recurs, tanmateix, d'acord amb la seva jurisprudència constant, el Tribunal Constitucional no es pot pronunciar en relació amb l'encert o el desencert de les decisions judicials, ni en la valoració dels fets, ni en la interpretació i l'aplicació del dret, ja que no és una instància de cassació. El Ministeri Fiscal considera que la resolució objecte de recurs supera el test de raonabilitat lògica i jurídica, i la selecció i la interpretació de les normes per part del Tribunal de Batlles no s'aparten de les pautes seguides per la communis opinio dels juristes.

Per tant, el Ministeri Fiscal demana, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, la inadmissió a tràmit de la causa 2011-21-RE per manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions.

Fonament jurídic únic

La recurrent sol·licita que aquest Tribunal Constitucional declari la nul·litat d'una declaració d'hereus efectuada per una sentència del 13 d'abril de 1978. No obstant això, no demana la nul·litat de la sentència esmentada, sinó la d'un obiter dictum relatiu a aquesta declaració d'hereus. La pretensió de la recurrent no pot ser examinada en un recurs constitucional d'empara.

En primer lloc, perquè la sentència del 13 d'abril de 1978 ha adquirit caràcter de cosa jutjada per la qual cosa, com senyala l'article 37.2 de la Llei qualificada d'aquest Tribunal, l'empara ha de considerar-se inadmissible a tràmit. A això que acabem de dir, s'afegeix que la recurrent en empara no va ser part en el procés que va donar lloc a la sentència esmentada del 13 d'abril de 1978.

Tanmateix, s'argumenta que, en virtut de l'article 18 bis de la Llei de modificació de la Llei

transitòria de procediments judicials, la reclamant podia interposar un incident de nul·litat d'actuacions després de 33 anys basant-se en què només va tenir coneixement de la sentència de 1978, el 31 de març del 2011. En aquesta qüestió aquest Tribunal tampoc hi pot entrar, ja que es tracta d'una matèria processal, ja desestimada pels tribunals ordinaris competents i que manca de contingut constitucional en el sentit de l'article 37.2 in fine de la Llei modificada d'aquest Tribunal.

S'arriba a la mateixa conclusió d'inadmissibilitat a tràmit si es considera que el plantejament de la qüestió es va fer inicialment en la tramitació d'una excepció processal dilatòria per manca de legitimació activa en un procés sobre arrendaments que no està acabat, cosa que també infringeix les disposicions de l'article 94.2 de la Llei del Tribunal Constitucional esmentada, que exigeix, per tal de donar curs a un recurs d'empara, que no es pugui interposar cap més recurs, ni existeixi cap mitjà més en defensa del dret constitucional vulnerat.

Per tot això que acabem de declarar no és procedent admetre a tràmit l'empara interposada per la Sra. Maria Vidal Sansa.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2011-21-RE interposat per la representació processal de la Sra. Maria Vidal Sansa contra l'aute del 28 d'abril del 2011, dictat per la Secció Civil del Tribunal de Batlles.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, l'1 de desembre del 2011.

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona

President

Vicepresident

Didier Maus

Carles Viver Pi-Sunyer

Magistrat

Magistrat